

Skogs- och vegetationsbrand

Information till fastighetsägare

Kostnader för en skogsbrand kan vara omfattande och konsekvenserna förödande. Skogs- och vegetationsbränder ställer dessutom stora krav på räddningstjänsten och samhällets resurser. I ett varmare klimat kommer risken för torka öka och med det risken för skogsbränder.

Som fastighetsägare kan du minska riskerna för brand i skog och mark samt minimera skador på byggnader och egendom, om du förbereder dig väl. Håll koll på brandrisken där du befinner dig och anpassa dina aktiviteter efter dessa.

Ta reda på risken

- **Följ SMHI:s meddelanden om brandrisk:** SMHI informerar om brandrisken, där det vanligaste är att det först på året kommer information om risk för gräsbränder och därefter information om risk för skogsbränder.
- **Eldningsförbud:** Under torra perioder sommartid kan det utfärdas eldningsförbud i ett visst område. Förbudet utfärdas av kommunen eller länsstyrelsen och information finns på deras webbplatser samt i appen Brandrisk Ute.
- **Var försiktig:** Även om det inte har utfärdats något eldningsförbud kan det råda hög brandrisk vilket innebär att du bör vara extra försiktig med att elda i skog och mark.
- **Håll koll på brandrisken:** Följ brandriskprognoser via SMHI eller appen Brandrisk Ute.
- **Fråga vid osäkerhet:** Är du det minsta osäker på brandrisken ska du kontakta din lokala räddningstjänst för mer information.

Före

- **Elda säkert:** Elda aldrig om det råder eldningsförbud. Det finns två typer av eldningsförbud för skog och mark – eldningsförbud och skärpt eldningsförbud. På din kommuns eller länsstyrelses webbplats kan du få information om vad som gäller hos dig.
- **Ta bort brännbart material från huset:** Se till att inte ha brännbara material eller brännbar vegetation intill fasaden då detta kan antändas och börja brinna och sprida branden till byggnader. Att ta bort det som är lättantändligt minskar risken att mark- eller skogsbrand får fäste och möjligheterna ökar att kunna skydda byggnader.
- **Sköt gräs och vegetation:** Ta bort allt torrt gräs runt byggnader och håll det kort under sommaren. Røj sly och ris. Bränn inte gammalt gräs. Undvik även tuja, cypress, en och gran nära huset och behåll gärna lövträd, som skyddar bättre mot gnistor och glöd.
- **Var förberedd på släckning:** En vattentunna fylld med vatten och enkla handredskap, strilkannor och granruskor är bra för en snabb släckinsats. Ännu bättre är en vattenslang. Ha ruskor och borstar i beredskap för att släcka bränder som antänds av glödande material som sprids med vinden. Om du har god tillgång till vatten så kan du även blöta ner marken och hålla den fuktig kring byggnader.
- **Skydda mot gnistor och spridning:** Skapa öppna ytor eller begränsningslinjer så att branden inte når fram till husen via vegetationen. Rensa även hängrännor och tak för att skydda mot antändningar från glödande material som färdas med vinden.
- **Planera:** Ha en utrymningsplan och fundera över alternativa flyktvägar till och från din fastighet. Tänk igenom redan innan hur en utrymning ska gå till och öva gärna.
- **Agera säkert:** Många former av skogsarbete innebär brandrisk, även en røj- eller motorsåg kan skapa en stor brand. När brandriskerna är höga krävs det att alla är extra försiktiga. Följ alltid brandriskvarningarna och anpassa dina aktiviteter efter dessa.

Under

- **Larma:** Om brand uppstår larma via 112.
- **Stäng till:** Om en brand närmar sig - stäng fönster, eventuella fönsterluckor, dörrar och takluckor.
- **Ta bort brännbart:** Fäll in markiser och plocka undan lättantändliga föremål (t.ex. sopkärl, ved och utemöbler).
- **Fukta marken:** Blöt ner marken och håll den fuktig. Det kräver mindre vatten än att släcka en befintlig brand.
- **Förbered utrymning:** Förbered en eventuell utrymning av ditt hus. Du kan även resa en stege och ta fram släckutrustning som till exempel en vattenslang.
- **Flytta djur vid behov:** Bränder kan leda till att jordbrukare behöver evakuera sina djur. Om det är svårt att ordna regelmässiga djurtransporter under en brand kan du använda andra lämpliga transportmedel för att flytta djuren. Följ räddningstjänstens eller polisens anvisningar.

Efter

- **Var uppmärksam på fallande träd:** Efter en brand kan det vara fara för fallande träd. Trädens rötter kan ha skadats av branden vilket gör att träd snabbt, och ofta helt ljudlöst, kan falla helt utan förvarning. Det kan räcka med en liten vindpust för att träd faller. Träd som står nära skogsbilvägar kan falla över vägen.
- **Se upp för dold glöd:** Glöd i marken kan blossa upp till brand. Efter att en skogsbrand är släckt kan det ändå finnas glöd under marken. Glöden kan spridas under mark, i rötter och död växtlighet. Glöden kan snabbt och oväntat blossa upp till en brand igen, trots att ytan ser opåverkad ut. Detta kan pågå i flera månader, även under vintern då det ligger snö på marken. Under marken kan det även uppstå håligheter med glödande kol. Det finns en risk att man trampar igenom och bränner sig.
- **Håll dig informerad och respektera förbud:** Måste du, trots riskerna, besöka en drabbad skog ska du skaffa dig information från berörda lokala myndigheter och markägare. Det kan vara förbjudet att vistas i en skog som har brunnit, så ta reda på vad som gäller.
- **Kontrollera dricksvattnet:** Vid en skogsbrand kan ämnen bildas och/eller frigöras från mark och växtlighet och påverka dricksvattnet i brunnar. Du som tar ditt dricksvatten från egen brunn ansvarar själv för att kontrollera dricksvattnets kvalitet efter en skogsbrand.
- **Kontakta försäkringsbolag:** Många försäkringar gäller för skada som sker under en skogsbrand. Kontakta ditt försäkringsbolag för mer information.

Mer information

[Appen Brandrisk Ute](#)

[Jordbruksverket, Evakuering av djur](#)

[Krisinformation.se](#)

[Livsmedelsverket, Skogsbrand
– så kan dricksvattnet påverkas](#)

[Länsstyrelsernas karttjänst
- eldningsförbud i skog och mark](#)

[Myndigheten för civilt försvar
- Skogsbrand och vegetationsbrand](#)

[Skogsstyrelsen, Skogsbränder](#)

[SMHI Brandriskprognoser](#)

[SMHI Vädervarningar](#)

